

ශ්‍රී ලංකා
ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
පාර්ලිමේන්තුව

1998 අංක 21 දරන හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1998 අප්‍රේල් මස 29 වන දින]

ආණ්ඩුවේ නියමය පරිදි මුද්‍රණය කරන ලදී.

1998 අප්‍රේල් මස 30 වැනි දින ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ
තැනටි පත්‍රයේ II වන කොටසේ අතිරේකයක් වශයෙන් පළ කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

කොළඹ 1, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිලදී ලබාගත හැකිය.

1998 අංක 21 දරණ හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත

[සහතිකය සටහන් කළේ 1998 අප්‍රේල් මස 29 වන දින.]

එල්. ඩී. -ඔ. 62/94.

ඉඩම් කොටසක් පිළිබඳව හිමිකම් විමර්ශනය කිරීමේ හා ලියාපදිංචි කිරීමේ පදනම ද: එසේ ලියාපදිංචි කරන ලද ඉඩම් කොටස්වලට අදාළ ගනුදෙනු විධිමත් කිරීමේ පදනම ද: ඒ හා සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා පදනම ද: විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස වූ පනතකි.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ :-

1. මේ පනත 1998 අංක 21 දරන හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අතර, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් කලින් කල මේ පනත අදාළ විය යුතු ප්‍රදේශයක් ලෙස අමාත්‍යවරයා විසින් සඳහන් කරනු ලබන පරිදි, යම් පළාතකට, පරිපාලන දිස්ත්‍රික්කයකට හෝ පරිපාලන කොට්ඨාසයකට මේ පනත අදාළ විය යුතු ය.

සුළු ආශ්‍රිත සහ ක්‍රියාත්මක වන දිනය.

මූලික පරිදුණු

2. මේ පනත යටතේ කමා වෙත පවරනු ලබන කාර්ය හා කර්තව්‍ය නිසි ලෙස ඉටු කිරීම සඳහා වගකිවයුතු, හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා සහ අවශ්‍ය පරිදි නියෝජ්‍ය හා සහකාර හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයන් යම් සංඛ්‍යාවක් පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා.

3. (1) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා සහ කරනු ලැබිය යුතු ය.

හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා සහ හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලය.

(2) හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා විසින් එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයෙහි හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාල පවත්වා ගෙන යා යුතු අතර, ඒවායෙහි, මේ පනතේ ! වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයක නියමිතව සඳහන් වන සහ ඒ දිස්ත්‍රික්ක තුළට අයත් වන යම් ප්‍රදේශයක් ආතුළක පිහිටි ඉඩම්වලට ඇති හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්ය සඳහා නියෝග මගින් නියමිත රෙජිස්ට්‍රාර් පවත්වා ගෙන යනු ලැබිය යුතු ය.

(3) හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයාගේ විධානය යටතේ ක්‍රියා කිරීම පිණිස ඒ එක් එක් හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයකට හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා සහ කරනු ලැබිය යුතු ය.

4. 3 වන විගන්තිය යටතේ සවිස්ථා කෙරුණු යන නීතිමය රෙජිස්ටරයක දැක්වෙණ කාර්ය සහකාර කැඳවුණ පනිසාම අන්තර්ගත කර ඇති ඉඩම් කොටසක් විය යුතු ය.
5. ලියාපදිංචි කිරීම, ඒ ඉඩම් කොටසේ නිමිතම දෙපාර්තමේන්තු විස්තර, නීතිමය රෙජිස්ටරයේ සටහන් කිරීමෙන් ප්‍රියාපූර්ණ කළ යුතු ය.
6. මේ පනතේ කාර්ය සඳහා පත් කරනු ලබන සියලු ම නිලධාරීන් දැඩිම නීති සංග්‍රහයේ අර්ථනුකූලව රජයේ නිලධාරීන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.
7. (1) මේ පනතේ 1 වන විගන්තිය යටතේ කරන ලද නියමයක නියමිතව සඳහන් යම් ප්‍රදේශයක් තුළ වූ එක් එක් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයක් සඳහා නීතිමය නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් සම්භි මණ්ඩලයක් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) ඒ එක් එක් සම්භි මණ්ඩලයක් -
- (අ) ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය ඇතුළත පදිංචිව සිටින ඉඩම් නිමිත අතුරෙන් තෝරා ගත් තුන් දෙනෙකුට නොඅඩු සහ හත්දෙනෙකුට නොවැඩි සාමාජිකයන් සංඛ්‍යාවකින් ; සහ
  - (ආ) ඒ එක් එක් කොට්ඨාසයේ ග්‍රාම නිලධාරීගෙන් සමන්විත විය යුතුය.
- (3) ඒ එක් එක් සම්භි මණ්ඩලයක් විසින්, පවුන් අතුරෙන් සහායකවරයෙකු හා ලේකම්වරයෙකු තෝරා පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
8. යම් ඉඩම් කොටසකට දෙපාර්තමේන්තු යම් ආරවුලක්, ඒ ඉඩම් පිහිටි ප්‍රදේශය සඳහා පත් කරන ලද සම්භි මණ්ඩලය විසින් නිරවුල් කිරීම සඳහා නීතිමය නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ සම්භි මණ්ඩලයට යොමු කරනු ලැබිය හැකි ය.
9. (1) සම්භි මණ්ඩලය විසින් 8 වන විගන්තිය යටතේ එය වෙත කරනු ලැබූ යොමු කිරීමක් මත, ඒ සම්භි මණ්ඩලය පත් කරනු ලැබූ ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි ඉඩම් කෙරෙහි සම්බන්ධතාවක් ඇති යම් කුහුන්කකුට ඒ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් වූ යම් ආරවුලක් විසඳා ගැනීම පිණිස සහාය විය යුතු ය.

නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීම

සුලභ පවිසාදනය

10. මේ පනත යටතේ පෑම් ඉඩම් කොටසකට නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීම, තත් කාර්ය සඳහා සකස් කරන ලද කැටුප්පත් පිහිටීම අනුව විය යුතු ය.

ඉඩම් කොටසකට නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීම කැටුප්පත් පිහිටීමට අනුකූලව විය යුතු බව.

11. මේ පනතේ 1 වන වගන්තිය යටතේ, නියමයන් පළ කිරීමෙන් පසු, ඒ නියමයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ප්‍රදේශය සඳහා කැටුප්පත් පිහිටීම සකස් කරන ලෙස, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් ඕනෑම නිවැරදිවශයෙන් ඉල්ලා පිටිය යුතු අතර, ඒ ඉල්ලීම කිරීමෙන් පසු, ඕනෑම නිවැරදිවශයෙන් ඒ කැටුප්පත් පිහිටීම පිළියෙල කරනු ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය. නව ද ට්‍රායෝ සහතික පිටපත් නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත නිකුත් කරනු ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය.

කැටුප්පත් පිහිටීම සකස් කිරීම.

12. ඒ කැටුප්පත් පිහිටීමට පහතික පිටපත් ලැබීමෙන් පසු, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින්, ඒ දැන්වීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඉඩම් කොටසකට නීතිකම් පාත්‍රතත් විසින් නියමිත කාලය ඇතුළත ඔවුන්ගේ නීතිකම් පෑම් හමා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඉල්ලමින් දැන්වීමක් ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

දැන්වීම් පළ කිරීම.

13. නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් 12 වන වගන්තිය යටතේ වූ දැන්වීමකට පිළිතුරු වශයෙන් ඉදිරිපත් කරනු ලබන නීතිකම් පෑම්වල අවසාදනවය හෝ අනාසාර බව තීරණය කිරීම පිණිස විමර්ශනයක් කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය.

විමර්ශන කිරීම.

14. 12 වන වගන්තිය යටතේ වූ විමර්ශන අවසන් කිරීමෙන් පසු නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ මත වූ ඔහුගේ තීරණය පනත දැක්වෙන අන්දමට ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු ය :-

නීතිකම් ප්‍රකාශය, පළපද නාමය.

(අ) ඉඩම් කොටසකට නීතිකම් පාත්‍රතාව ඒ කොටසට පරම අයිතිය පිළිබඳ නීතිකම් ඇති බව නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ නීතිකම් පාත්‍රතාව පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම ප-සියේ නීතිකමක් ඇති ලෙස ලියාපදිංචි කරවා ගැනීමට සුදුසුකම් ඇති බවට ඔහු විසින් ප්‍රකාශයක් පා. යුතු ය :

(ආ) නිමිකම්පාත්තකු පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමිකම්කරු සුදුසුකම් තොලබන භවුන්, නිමිකම් පාත්තකරු ඉඩම් කොටසෙහි සඳහා වශයෙන් සත්කමය ඇති බව නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, නිමිකම් පාත්තකරු පරම අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පංතියේ නිමිකම්කරු ලියාපදිංචි කරවා ගැනීමට නිමිකම් කිරීමේ යයි ද ඒ ඉඩම් කොටස ඒ කන්තලයෙන් ලියාපදිංචි කිරීමේ දිනයේ සිට එහි අඛණ්ඩ හා අභියෝග නොකළ සත්කමය අවුරුදු දහයක කාලසීමාවක් දැරීමෙන් පසු ඒ කාලසීමාව අවසානයේ දී, ඒ දෙවන පංතියේ නිමිකම්, අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමිකම්කරු සහිත ලියාපදිංචි කිරීමකට පරිවර්තනය කරවා ගැනීමේ අයිතිය, සමග විය යුතු යයි ද නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය හැකි ය;

(ඇ) නිමිකම්පාත්තකු විසින්, නිමිකම් පාත ඉඩම් කොටසින් පංතියකට පමණක් නිමිකම් පෑමක් කනටුරු කර ඇති බව, නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ නිමිකම්පාත්තකරු අවස්ථාවේ වී කෙරී, ඒ ඉඩම් කොටසේ බෙදා වෙන් කළ කොටසකට පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමිකම්කරු හෝ අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පංතියේ නිමිකම්කරු සුදුසුකම් ලබන, බවට ඔහු විසින් ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය යුතු ය;

(ඈ) බෙදා වෙන් කළ ඉඩම් කොටසක විශාලත්වය නියමිත ආර්ථික ඒකකයකට වඩා අඩු නොකොට ඒ නිමිකම් පෑමට ලියාපදිංචි කළ හෝ වැඩි ගණනක් ඇතුළත්ව නොහැකි බව නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ ඉඩම් කොටසට වලංගු නිමිකම් පෑමක් ඇති සියලු නිමිකම්පාත්තකරු, ඒ එක් එක් නිමිකම්පාත්තකරුගේ සම අයිතියේ ප්‍රමාණයට, සම අයිතිය පිළිබඳ නිමිකම්කරු සමඟ සම අයිතිකරුවන් වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලබන බවට ඔහු විසින් ප්‍රකාශයක් කළ යුතු ය.

15. (1) 14 වන වගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ සම් අයිතිය පිළිබඳ නීතිකමත් ප්‍රියාපදිංචි කිරීමේ දී ඒ සම් අයිතිකරුවන් අනුකර්මයක කැමැත්ත ඇතිව නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් ඒ සම් අයිතිකරුවන් අතුරෙන් එක් තැනැත්තකු ඒ සම් අයිතිය ඇති ඉඩම් කොටසේ කළමනාකරු වශයෙන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

කළමනාකරු පත් කිරීම, බලතල හා කාර්ය.

(2) ඒ කළමනාකරුට (87 අධිකාරය වූ) භාර ආඥාපනත යටතේ භාරකරුවකු සතු අධිකාරය, බලය හා බැඳීම් නිසිය යුතු ය.

(3) කළමනාකරුවකුගේ කාර්යවලට පනත දැක්වෙන කාර්ය ඇතුළත් විය යුතුය:—

(අ) එකී ඉඩම් කොටස, උපරිම ඵලදාව ලබා ගැනීමේහි ලාභිකරු කන්තලයකින් පවත්වා ගෙන යාම ;

(ආ) වියදම් කිරීමෙන් සහ ඒ කළමනාකරණය සඳහා ඔහුට අය විය යුතු ගාස්තු ගිලවී කර ගැනීමෙන් පසු, ඒ ඉඩම් කොටසින් උපරිත වන ලාභ ඔවුන්ගේ සම් අයිතියේ අර්ථලාභීන්ගේ කොටස් අනුව ඔවුන් අතර බෙදා දීම.

(4) කළමනාකරුගේ බලතල අතරට, ඒ ඉඩම් කොටස සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අරමුදල් සපයා ගැනීම පිණිස සම් අයිතිකරුවන්ගේ කැමැත්ත ඇතිව, ඒ කොටස උකස් කිරීමට ඇති බලය ද ඇතුළත් වන්නේ ය.

16. (1) සම් අයිතිකරුවන්ට (87 අධිකාරය වූ) භාර ආඥාපනත යටතේ අර්ථලාභීන්ට ඇති අයිතිවාසිකම් නිසිය යුතු ය.

සම් අයිතිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම්.

(2) අර්ථලාභීන්ගේ අයිතිවාසිකම් අතරට, එක ඉඩම් කොටසින් ලාභ ලැබීමට ඇති අයිතිවාසිකම් ද ඇතුළත් වන්නේ ය.

17. පනත දැක්වෙන හේතු මත, සම් අයිතිය දරන ඉඩම් කොටසේ කළමනාකරු වශයෙන් වෙනත් සම් අයිතිකරුවකු පත් කරන ලෙස අර්ථලාභීන් විසින් නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගෙන් ඉල්ලීමක් කරනු ලැබිය හැකි ය:—

අර්ථලාභීන් විසින් අයත් කළමනාකරුවකු පත් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිය හැකි බව.

(අ) කළමනාකරුගේ අයථා කළමනාකරණය හෝ අසද්ඛාවයෙන් කටයුතු කිරීම ; හෝ

(ආ) ඉඩම් කොටස උපරිම ප්‍රයෝජනයට නොයෙදීම.

ඇත්ත
කළමනාකරුවකු
පත්කිරීමට හිමිකම්
නිරවුල් කිරීමේ
කොමසාරිස්වරයාට
ඇති බලය.

18. හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින්, සම අයිතිකරුවන් බහුතරයක කැමැත්ත ඇතිව, එහි ඉඩම් කොටස කළමනාකරණය කිරීම පිණිස ඒ සම අයිතිකරුවන් අතුරෙන් අයුත් කළමනාකරුවකු පත්කිරීම -

(අ) කළමනාකරු අයථා කළමනාකරණය හෝ අසඳහා විය, සම්බන්ධයෙන් වැරදිකරු බවට සැකිමකට පත්වීමේ දී;

(ආ) ඉඩම් කොටස උපරිම ප්‍රයෝජනයට යොදා නොමැති බවට සැකිමට පත්වීමේ දී ;

(ඇ) කළමනාකරු මරණයට පත් වූ විට ; හෝ

(ඈ) එසේ කිරීම සම අයිතිකරුවන්ගේ උපරිම යහපත සඳහා බව හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක

කරනු ලැබිය යුතු ය.

රජයේ ඉඩම්
ප්‍රියාපදිංචි කිරීම.

19. ප්‍රියාපදිංචි කිරීමට අපේක්ෂා කරනු ලබන ඉඩම් රජයේ ඉඩමක් වන අවස්ථාවක, හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි යම් බැහැර කිරීමේ, වෙන් කිරීමේ හෝ කුප අයිතීන් පිළිබඳ විස්තර ද සමග ඒ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් රජයට ඇති කරුම් අයිතිය පිළිබඳ එම පැයියේ ගිණිකම් ප්‍රියාපදිංචි කිරීම සඳහා හිමිකම් පිළිබඳ උපදෙස්පතයක් පිළියෙල කරනු ලැබිය යුතු ය.

ඉඩම් කොටසට
ඇත්ත සම්බන්ධතාව
ප්‍රියාපදිංචි කිරීම.

20. හිමිකම් පාත්‍රතකු විසින්, මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ප්‍රියාපදිංචි කිරීමට ඇති ඉඩම් කොටසක අයිතියට හෝ එහි සම්බන්ධතාවට හමාට ඇති හිමිකම් පෑම තහවුරු කර ඇති බව, හිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ ඉඩම් කොටසේ සම්බන්ධතාවේ අයිතිකරු වශයෙන් ප්‍රියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඒ හිමිකම්පාත්‍රතා සුදුසුකම් ලබන බවට, කොමසාරිස්වරයා විසින් ප්‍රකාශයක් කළ යුතු අතර, ඒ සම්බන්ධතාව පවත්නා තාක් වූ කාලය සඳහා ඒ සම්බන්ධතාව හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ටරයේ ප්‍රියාපදිංචි කළ යුතු ය :

එසේ වුවද, මේ පනත යටතේ අයිතිකරුවකු වශයෙන් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා පුද්ගලික ලබා ඇති බවට ප්‍රකාශ කරන ලද තැනැත්තකු යම් විශේෂ හෝ පුද්ගල නීතියකට යටත් බව හෝ එයින් පාලනය කෙරෙන බව නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා ඒ විශේෂ හෝ පුද්ගල නීතියට යටත් බව ඔහු විසින්, ප්‍රකාශ කොට, ඒ කරුණ පිළිබඳව නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ටරයේ සටහනක් යැදීමට සැලැස්විය යුතු ය.

21. විමර්ශන කර ගෙන යනු ලබන අතරතුර දී නීතිකම්පෑම්වල ආරවුල් සහගත ස්වභාවය හේතු කොටගෙන විමර්ශන කටයුතු දිසා අධිකරණය විසින් කරගෙන යාම වඩා උචිත බව, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වේ නම්, ඉවම පිහිටි ප්‍රදේශය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති දිසා අධිකරණය වෙත ඒ නීතිකම්පෑම් විමර්ශනය කොට තීරණය කිරීම සඳහා නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් යොමු කරනු ලැබිය හැකි ය.

නීතිකම් පෑම් දිසා අධිකරණයට යොමු කිරීම.

22. 14 වන වගන්තිය යටතේ වූ නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ යම් ප්‍රකාශයකින් අනුප්‍රාප්තියට පත් යම් නීතිකම්පාත්තකු විසින්, ඒ ප්‍රකාශයට විරුද්ධව ඉවම කොටස පිහිටි ප්‍රදේශය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති දිසා අධිකරණය වෙත නියමිත කාලය ඇතුළත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

අනුප්‍රාප්තියට පත් නීතිකම් පාත්තකු විසින් දිසා අධිකරණය වෙත අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළ හැකි බව.

23. (1) පසුව කරන ලද තීරණ පෙන්වුම් කිරීම පිණිස කැඳවුණු සිතියම සඳහා යම් අතිරේක මෑතීම් අවශ්‍ය බව, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, ඒ අතිරේක මෑතීම් කරන ලෙස සහ මායිම් පාමුණක් අවශ්‍ය විග්‍රහ කරන ලෙස, ඔහු විසින් මිනුම්පිටිවරයාගෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතු ය.

අතිරේක මෑතීම්.

(2) මිනුම්පිටිවරයා විසින් මායිම් පිළිබඳව අවශ්‍ය විග්‍රහ කිරීම කළ යුතු අතර, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් නියම කරන ලද ඵලාති මෑතීම් මිනුම්පිටිවරයා විසින් සිදුකොට, ඔහු විසින් සංශෝධිත කැඳවුණු සිතියමක් නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

24. දිසා අධිකරණයක් වෙත 21 වන වගන්තිය යටතේ යොමු කිරීමක් කර ඇති හෝ 22 වන වගන්තිය යටතේ අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කර ඇති අවස්ථාවක, නිසි විෂයයකින් පසු දිසා අධිකරණය විසින් පනත දැක්වෙන ආඥා අතුරෙන් එක් ආඥාවක් හෝ ඊට වැඩි ආඥා ගණනක් කරනු ලැබිය හැකි ය:—

- (අ) 14 වන වගන්තියට අනුකූලව නීතිමය පාන සම්පූර්ණ කොටස සම්බන්ධයෙන් හෝ ඉඩම් කොටසේ බෙදා වෙන් කරන ලද පංගුවක් නියමිත අවම විශාලත්වයට අඩු නොවීමට යටත්ව, ඒ පංගුව සම්බන්ධයෙන් නීතිමය පානතකුණේ වාසියට නීතිමය පිළිබඳ ප්‍රකාශයක් ආඥා කිරීම;
- (ආ) සම්පූර්ණ ඉඩම් කොටස හෝ ඒ බෙදා වෙන් කරන ලද පංගුවක්, නියමිත අවම විශාලත්වයට අඩු නොවීමට යටත්ව, ඒ පංගුව නීතිමයපානතන් අතර විකුණන ලෙස ආඥා කිරීම;
- (ඇ) අධිකරණය උචිත යයි සලකන පරිදි එක් එක් නීතිමය පානතා හෝ නීතිමයපානතන් අතුරෙන් කිසිවකු විසින් ගෙවිය යුතු තඩු ගාස්තු නියම කිරීම.

භ්‍රෂ්මපතිවරයා
 යටතේ අධිකාර
 පත්‍රය නිකුත්
 කිරීම.

25. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ දිසා අධිකරණයක් වෙත කරන ලද යොමු කිරීමක් හෝ අභියාචනයක් මත, ඒ අධිකරණය විසින් යම් අතිරේක මැනීම් කිරීම පිණිස පන ඒ අධිකරණයේ ආඥා බලාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන කැපැත්තර සිතියම් සංශෝධනය කිරීම පිණිස, භ්‍රෂ්මපතිවරයා වෙත අධිකාර පත්‍රයක් නිකුත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) භ්‍රෂ්මපතිවරයා විසින් ඒ අධිකාර පත්‍රය ක්‍රියාත්මක කොට ඒ අධිකාර පත්‍රයට සම්බන්ධ භ්‍රෂ්මපති වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. තව ද, ගාස්තු පිළිබඳ බිල් පත්‍රයක් සමඟ භ්‍රෂ්ම විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාවලට අදාළ සවිස්තර වාර්තාවක් ද දිසා අධිකරණය වෙත යැවිය යුතු ය.

(3) අධිකාර පත්‍රයට සම්බන්ධ ඒ වාර්තාව දිසා අධිකරණය වෙත ලබාදීමේ දී, භ්‍රෂ්මපතිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති ගාස්තු පිළිබඳ බිල්පත්‍රවල දක්වා ඇති පරිදි වූ භ්‍රෂ්ම ගාස්තු, නීතිමය පානතන් විසින් ගෙවිය යුතු බවට දිසා අධිකරණය විසින් ආඥාවක් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) අධිකරණය විසින් විනිශ්චිත කරන ලෙස ආඥා කර ඇති අවස්ථාවක, ඒ විනිශ්චිත සඳහා බලයලත් වෙන්දේසිකරුවකු වෙත අධිකාර පත්‍රයක් නිකුත් කළ යුතු ය. ඒ වෙන්දේසිකරු විසින් තත් කාර්යය සඳහා සාදනු ලබන නියෝගවල නියමිත පරිදි විනිශ්චිත පවත්වා, ඒ අධිකාර පත්‍රය සම්බන්ධ කුණාටු වාරිකාව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(5) අධිකාර පත්‍රය සම්බන්ධ ඒ වාරිකාව ලැබීමේ දී, දිසා අධිකරණය විසින්, ඉහළම ලාභුව කැපූ තැනැත්තාට මිලට ගැනීමේ දී මුදල සහ වෙන්දේසිකරුගේ ගාස්තු අධිකරණයේ තැන්පත් කරන ලෙස ආඥා කළ යුතු ය.

(6) මිනුම් ගාස්තු, මිලට ගැනීමේ මුදල හා වෙන්දේසිකරුගේ ගාස්තු තැන්පත් කරනු ලැබූ විට, දිසා අධිකරණය විසින් -

- (අ) (i) මිනුම් ගාස්තු මිනුම්පතිවරයා වෙත ගෙවන ලෙස ;
- (ii) මිලට ගැනීමේ මුදල, අදාළ නිමිකම්පාත්තන් අතර ඔවුන්ගේ නිමිකම් පැමිණීමට අනුකූලව බෙදා දෙන ලෙස ; සහ
- (iii) වෙන්දේසිකරුගේ ගාස්තු අදාළ බලයලත් වෙන්දේසිකරුට ගෙවන ලෙස

ආඥා කළ යුතු ය :

- (ආ) විනිශ්චය කරනු ලැබූ ඉඩම් කොටස්වල නිමිකම් සඳහන් කරමින් නිත්‍ය ප්‍රකාශය ඇතුළත් කළ යුතු ය ;
- (ඇ) ඒ නිත්‍ය ප්‍රකාශයේ පිටපතක් නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත යැවිය යුතු ය.

26. මේ පනතේ 13 හා 21 වන වගන්තිවල සඳහන් විමර්ශන හෝ 22 වන වගන්තියේ නිශ්චිතව සඳහන් අධිකරණ කටයුතු අධිකාර කිරීමෙන් පසු නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් නිමිකම් පිළිබඳ උපලේඛන පිළියෙල කොට ඒ උපලේඛන ස්වකීය ලේඛන ප්‍රතිරෝධනය කර ගැනීම සඳහා මිනුම්පතිවරයාට පිටපතක් සමඟ උචිත නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය.

රෙජිස්ට්‍රාර් අවසානයේ දී නිමිකම් පිළිබඳ උපලේඛන නිමිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත යැවිය යුතු ය.

ලියාපදිංචි
ඇතුළත් කරුණු
රෙජිස්ට්‍රාරයේ
ඇතුළත් කර යුතු
වේ.

27. (1) 26 වන වගන්තියේ සඳහන් නීතිකම් පිළිබඳ උපදෙරවන ලැබීමෙන් පසු, නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාරවරයා විසින් ඒ උපදෙරවනවල ඇතුළත් කරුණු, මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඔහු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාරවල ඇතුළත් කරවීමට පැලැස්විය යුතු ය.

(2) ඒ ඇතුළත් කිරීම්, මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඉඩම් කොටස්වලට නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීමට අදාළ මූලික ඇතුළත් කිරීම් විය යුතු ය.

මේ පනත යටතේ
ලියාපදිංචි කරන
ලද ඉඩම්
කොටසට අදාළ
ගනුදෙනු ලේඛන
ලියාපදිංචි කිරීමේ
අඥාපනත යටතේ
ඇතුළත් කොටසක්
යුතු වේ.

28. මේ පනතේ නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර විවෘත කිරීමේ ආරම්භ වූ දිනයේ සිට, මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද ඉඩම් කොටස්වල අදාළ ගනුදෙනු, (117 වන අධිකාරය වූ) ලේඛන ලියාපදිංචි කිරීමේ ආඥාපනත යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන ඉඩම් රෙජිස්ට්‍රාරවල ඇතුළත් කොටසක් යුතු නමුත් ඒ රෙජිස්ට්‍රාරවල ඒ ඉඩම් කොටස්වලට අදාළ වූ සහ මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන්නා වූ නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාරවලට හරස් යොමු සටහනක් තිබිය යුතු ය.

ලියාපදිංචි කිරීම
පිළිබඳව
අභ්‍යන්තරව පත්
තැනැත්තකු විසින්
දිසා අධිකරණය
වෙත ලේඛම් කර
නැති වේ.

29. (1) යම් ඉඩම් කොටසක අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පන්තියේ නීතිකමක් සම්බන්ධ තැනැත්තකුගේ නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීමකින් අභ්‍යන්තරව පත් යම් තැනැත්තකු විසින් ඒ ලියාපදිංචි කිරීම කරන ලද දිනයේ සිට අවුරුදු දහයක කාලයක් ඇතුළත දී, රෙජිස්ට්‍රාරය සංකෝචනය කිරීම සඳහා නඩුවක් ඒ ඉඩම් කොටස පිහිටි ප්‍රදේශය විෂයයෙහි අධිකරණ බලය ඇති අධිකරණයෙහි පවරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ඒ නඩුව පිළිබඳ දැන්වීම්, නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාරයේ බැඳුම් අංශයේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ නඩුව අවසන් වන තෙක් එසේ ලියාපදිංචි කර තිබීම පැවතිය යුතු ය.

(3) කට.ද, නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාරවරයා විසින් ඒ නඩුව පිළිබඳ දැන්වීම්, දෙවන පංතියේ අයිතිය පිළිබඳ නීතිකම් ඵලෙස ලියාපදිංචි කරනු ලැබූ තැනැත්තා වෙත ද, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත හා ඕනෑම පිහිටියක වෙත ද, කරනු ලැබිය යුතු ය.

30. (1) දිසා අධිකරණය විසින් නිසි පරීක්ෂණයකින් පසුව, ඒ කාරණයේ යුක්තිය ඉටු කිරීම පිණිස අවශ්‍ය වන පරිදි ආඥාවක් කරනු ලැබිය යුතු ය.

දිසා අධිකරණය විසින් සම්බන්ධයෙන් සංශෝධනය කරන ලෙස ආඥා කිරීම.

(2) (අ) අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පංතියේ නිමකමක් සහිතව ලියාපදිංචි කිරීමක් ඇති ඉඩම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් නිමකම් රෙජිස්ටරය සංශෝධනය කරන ලෙස දිසා අධිකරණය විසින් ආඥා කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ ආඥාව, නිමකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත දැනුම් දිය යුතු අතර, ඔහු විසින් රෙජිස්ටරයේ ඒ සංශෝධනය කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය.

(ආ) අධිකරණයේ ඒ ආඥාව, නිමකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත සහ මිත්‍රම්පතිවරයා වෙත ද දැනුම් දෙනු ලැබිය යුතු ය.

31. (1) අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පංතියේ නිමකමක් සහිතව ලියාපදිංචි වී ඇති කුතුහනකට හෝ ඔහුගේ මාර්ගයෙන් නිමකමට නිමකම් පා සිටින කුතුහනකට, ඒ ලියාපදිංචි කිරීමෙන් අවුරුදු දහයක කාලයක් අවසානයේ දී, ඒ ලියාපදිංචි කිරීමට විරුද්ධව ඒ අන්තර් කාලය තුළදී 29 වන වගන්තිය යටතේ කිසිම නඩුවක් නොමැති නම්, ඔහුගේ ඒ ලියාපදිංචි කිරීම පරම අයිතිය පිළිබඳ පළමුවන පංතියේ නිමකමකට පරිවර්තනය කර ගැනීම සඳහා සුරැකුම් ලැබිය යුතු ය.

නිමකම පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමකමට පරිවර්තනය කිරීම.

(2) (1) වන වගන්තිය යටතේ වූ කාලසීමාව අවසානයේ දී ඒ කුතුහනකට පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමකමක් සහිතව ලියාපදිංචි කරවා ගැනීමට සුරැකුම් ඇති බවට සහතික කරමින් මේ පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව නිමකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් නිමකම් පිළිබඳ උපලේඛනයක් පිළියෙල කොට, ඒ නිමකම් පිළිබඳ උපලේඛනය උචිත නිමකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත සහ මිත්‍රම්පතිවරයා වෙත යවනු ලැබිය යුතු ය.

(3) (2) වන වගන්තිය යටතේ වූ නිමකම් පිළිබඳ උපලේඛනයක් ලැබුණු විට, නිමකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ඒ නිමකම් පිළිබඳ උපලේඛනයෙහි පදනම් ඉඩමට පරම අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ නිමකමක් සහිතව ඒ කුතුහනක ලියාපදිංචි කරනු ලැබීමට සැලැස්විය යුතු ය. සඳහා, ඒ අනුව නිමකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත සහ මිත්‍රම්පතිවරයා වෙත දැනුම් දීම සඳහා යුතු ය.

ලියාපදිංචි කිරීමේ
පලපාඨ.

32. (1) ඉඩම් කොටසකට පරම් අයිතිය පිළිබඳ ප්‍රථම පංතියේ හමුකමක් සහතික, තැනැත්තකු ලියාපදිංචි කිරීමෙන්, නිමකම් රෙජිස්ටරයේ බැඳීම් අංශයේ ලියාපදිංචි කර ඇති යම් පවත්නා සම්බන්ධතාවලට යටත්ව, ඒ ඉඩම් කොටසට අයත් හෝ අනුබද්ධිත සියලු අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද සමඟ ඉඩම් කොටසේ පරම් අයිතිය ඒ තැනැත්තා සතු විය යුතු ය.

(2) ඉඩම් කොටසේ අයිතිය හෝ සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ හෝ ඒ ඉඩම් කොටස මත හෝ විෂයයෙහි සම්බන්ධතාවක් හෝ භාරයක් හෝ බැඳීමක් ඇත්තා වූ තැනැත්තකු වශයෙන් තැනහොත් කළමනාකරුවකු හෝ අර්ථලාභියකු වශයෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ තැනැත්තකු ලියාපදිංචි කිරීමෙන්, ඒ ඉඩම් කොටසට අයත් හෝ අනුබද්ධිත, ප්‍රකාශිත හෝ වංශ වූ සියලු අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද සමඟ සහ වට අදාළ වූ යම් ප්‍රකාශිත හිච්ඡුම්වලට යටත්ව, එසේ ලියාපදිංචි කරන ලද අයිතිවාසිකම් ඒ තැනැත්තා සතු විය යුතු ය.

නිමකම්
රෙජිස්ටරයේ
දැක්වෙන සටහන්,
එහි පැවරුණු
අයිතිවාසිකම්
පිළිබඳ
අවසානාන්ත
සාක්ෂි විය යුතු
ය.

33. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන නිමකම් රෙජිස්ටරයේ දැක්වෙන සටහන්, ඒ සටහන්වල සඳහන් අයිතිය හෝ සම්බන්ධතා පවත්නා බවට අවසානාන්ත සාක්ෂියක් විය යුතු අතර, මේ පනතින් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි හැර, ඒ පිළිබඳව කිසිදු අධිකරණයක දී ප්‍රශ්න කරනු නොලැබිය යුතු ය.

(2) නිමකම් රෙජිස්ටරයේ නම් දැක්වෙන තැනැත්තකුගේ සම්බන්ධතාවලට විරුද්ධ විය හැක්කේ මේ පනතින් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි පමණක් වන අතර, නිමකම් රෙජිස්ටරයේ දැක්වූ ලැබෙන සම්බන්ධතා හා නිමකම්පෑම් නොවන සියලු සම්බන්ධතා හා නිමකම්පෑම් වලින් නිදහස්ව වීට අයත් හෝ අනුබද්ධිත සියලු අයිතිවාසිකම් හා වරප්‍රසාද සමඟ ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ සම්බන්ධතා දරනු ලැබිය යුතු ය.

රෙජිස්ටරය පරීක්ෂා කිරීම හා තහනම් පිටපත් හිමුත් කිරීම

රෙජිස්ටරය හා
කැඳවුණු පිහියම
පරීක්ෂා කිරීම.

34. (1) යම් තැනැත්තකු විසින් නියමිත ආකෘතියෙහි කරන ලද ඉල්ලීමක් මත හා නියමිත ආකෘතු කෙටීමෙන් මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් නිමකම් රෙජිස්ටරයක් හෝ කැඳවුණු පිහියමක් කාර්යාල වේලාව තුළ දී යම් තැනැත්තකු විසින් පරීක්ෂා කළ හැකි ය.

(2) යම් භාෂාන්තරයට අදාළ නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත සහ නියමිත ගාස්තුව ගෙවීමෙන්, ඒ නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් සහතික කරන ලද ඒ නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයේ උධාතයක් ලබා ගැනීමට නීතිකම් සිතිය යුතු ය.

(3) යම් කැඳුණකට, අදාළ ඕනෑම අධිකාරීවරයා වෙත කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත හා නියමිත ගාස්තුව ගෙවීමෙන් ඕනෑම අධිකාරීවරයා වෙනුවෙන් සහතික කළ නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද යම් කැඳුණේ සිතියමක උධාතයක් ලබාගැනීමට නීතිකම් සිතිය යුතු ය.

35. (1) නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයකු විසින් සහතික කරන ලදැයි කියනු ලබන සෑම ලේඛනයක් ම, සියලු නඩු කටයුතුවල දී එසේ සහතික කරනු ලැබ ඇත්තේ යයි පූර්ව නිගමනය කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ කාරණය පිළිබඳව යම් වැඩිදුර පිත්පු කිරීමක් නොමැතිව, එය අදාළ වන කාරණය සම්බන්ධයෙන් බැඳු බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු ය.

රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් සහතික කිරීම බැඳු බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් විය යුතු බව.

(2) ඕනෑම අධිකාරීවරයා විසින් හෝ වෙනුවෙන් සහතික කරන ලදැයි කියනු ලබන කැඳුණේ සිතියමක සෑම පිටපතක් ම, සියලු නඩු කටයුතුවල දී එසේ සහතික කර ඇතැයි පූර්ව නිගමනය කරනු ලැබිය යුතු අතර, එය අදාළ වන කාරණය සම්බන්ධයෙන් බැඳු බැල්මට පෙනෙන සාක්ෂියක් වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව යම් රෙජිස්ට්‍රාරයක කර ඇති සෑම ඇතුළත් කිරීමක් ම හෝ සටහනක් ම සහ නීතිකමක් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගනු ලැබූ කැඳුණේ සිතියමක් ම, සියලු නඩු කටයුතුවල දී එය වාර්තාගත කර ඇති කාරණය හෝ ගනුදෙනුව පිළිබඳ තීරණාත්මක සාක්ෂියක් වශයෙන් භාර ගනු ලැබිය යුතු ය.

අතුරු බේදීම හා ඒකාබද්ධ කිරීම

36. (1) යම් ඉඩම් කොටසකට හෝ ඉඩම් කොටස්වලට ඇති ස්වකීය නීතිකම් මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර ඇති යම් අයිතිකරුවකු හෝ අයිතිකරුවන් විසින් මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව ඒ ඉඩම් කොටසකට අදාළ වූ නැවත බේදීමේ හෝ ඒකාබද්ධ කිරීමේ හෝ අතුරු බේදීමේ සැලැස්මක් ලියාපදිංචි කිරීමෙන් ඕනෑම හෝ ඔවුන්ගේ ඉඩම් කොටස ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ අතුරු බේදීම කළ හැකි ය.

එකම අතුරු බේදීම හා ඒකාබද්ධ කිරීම.

(2) ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ අතුරු බෙදීම සඳහා වූ ඉල්ලීමක්, අදාළ ඕනෑම අධිකාරිවරයා වෙත පිටපතක් සහිතව හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ ඉල්ලීමේ ඉල්ලුම්කරු විසින් කරනු ලබන නියමිත ආකෘතියෙහි වූ ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් විය යුතු ය. කව ද, ඒ ඉල්ලීමේහි -

(අ) ඉඩම් කොටසට හෝ ඉඩම් කොටස්වලට බලපාන සෑම බැඳීමක්, විනිශ්චයට භාජනයට තිබීමක්, හතහතට ගැහීමක්, ආඥාවක් හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයක් ඇත්නම්, ඒ පිළිබඳ විස්තර ;

(ආ) හිමිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා යොමු කිරීමක් සහ ඒ ඉඩම් කොටස හෝ ඉඩම් කොටස් සම්බන්ධයෙන් ලියාපදිංචි කර ඇති කැඩුණු සිතියමට යොමු කිරීමක් ;

(ඇ) මැනීම් කටයුතු පවත්වා ගෙන යාම් පාලනය වන යම් නියෝගයකට අනුකූලව යථාපරිදි බලය දෙනු ලැබූ මිනිස්දෝරුවරයකු විසින් සකස් කරන ලද ඕනෑම පිහිටුමක් සහ ඒ ඉඩම් කොටස හෝ ඉඩම් කොටස් ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ අතුරු බෙදීම පෙන්නුම් කරන සහ ඒ ප්‍රදේශය දක්වන කැඩුණු සිතියමට යොමු කිරීමක් දරන කැඩුණු සිතියම පිළියෙල කිරීම ඇතුළත් විය යුතුය.

(3) සැලැස්ම, කැඩුණු සිතියමට සහ ඒ පැනුම් හා කැඩුණු සිතියම පාලනය වන්නා වූ යම් නියෝගවලට අනුකූල වන බවට ඕනෑම අධිකාරිවරයා සෑහීමට පත්වන අවස්ථාවක ඒ සැලැස්ම ඉදිරිපත් කළ කැනුණකට මුහු විසින් ඒ අනුව දැනුම් දීමක් කළ යුතු ය. කවද, මුහු විසින් ඕනෑම පිහිටුමකට වෙනුවෙන් ඒ සැලැස්ම අනුමත කළ යුතු අතර ඒ අතුරු බෙදීම හෝ ඒකාබද්ධ කිරීම කැඩුණු සිතියමේ පෙන්නුම් කරන සංකේතයක කිරීමට සලස්වා ඒ සංකේතය පෙන්නුම් කෙරෙන කැඩුණු සිතියමේ කොටසේ පිටපතක් ඒ ඉඩම පිහිටි දිස්ත්‍රික්කයේ හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(4) ඉදිරිපත් කරන ලද සැලැස්ම මුල් පිටපත, ක්ෂේත්‍ර පටහන් හා ඉල්ලුම්කරුවන්ගේ ඉල්ලීම්, ඕනෑම අධිකාරිවරයාගේ කර්ශාලයේ ගොනු කර තැබිය යුතු ය.

(5) (අ) ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ අතුරු බෙදීම සඳහා මිනුම් අධිකාරීවරයාගෙන් සහතික කළ කැටුස්කර පිහියමේ කොටස ලැබුණු විට, නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින්, ඒකාබද්ධ කිරීම හෝ අතුරු බෙදීම සඳහා වූ ඒ ඉල්ලීම, මේ පනතේ විධිවිධානවලට හා ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝගවලට අනුකූල බවට ඔහු සෑහීමට පත්වන්නේ නම්, ඒ ඉඩම් කොටසට හෝ ඉඩම් කොටස්වලට අදාළ, කලින් නිමිකම් ලේඛනවලට නිවැරදි කරස් යොමුකිරීම් සහිතව, එසේ ඒකාබද්ධ කරන ලද හෝ අතුරු බෙදා වෙන්කරන ලද ඉඩම් කොටස හෝ ඉඩම් කොටස් නිමිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්ගේ ප්‍රියාපදිංචි කළ යුතු ය :

(ආ) ලැබුණු ඉල්ලීම හා ලේඛන, නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් අදාළ පාර්සල් ලිපිගොනුවේ ගොනු කරනු ලැබිය යුතු ය.

(6) ඒකාබද්ධ කිරීමේ හෝ අතුරු බෙදීමේ සැලැස්මක් ප්‍රියාපදිංචි කිරීමෙන් පසු-

(අ) එහි නිරූපණය කර ඇති ඉඩම් කොටස හෝ ඉඩම් කොටස එහි විස්තර කර ඇති පරිදි ඒකාබද්ධ කර ඇති ලෙස හෝ අතුරු බෙදා ඇති ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය :

(ආ) ඒ ඉඩම් කොටසට හෝ ඉඩම් කොටස්වලට අදාළ මුල් කැටුස්කර පිහියමේ ඒ ඉඩමට හෝ ඉඩම්වලට බලපාන පරමයනා කිසිවක් ඒකාබද්ධ කිරීමේ හෝ අතුරු බෙදීමේ සැලැස්මේ ඇතුළත් කර ඇති සේ ඒ ඉඩම් කොටස හෝ ඉඩම් කොටස් ඒ පරමයනාවල භාරයට යටත් විය යුතු අතර, එහි සුඛලාභ ඒ ඉඩමට හෝ ඉඩම්වලට හිමිය යුතු ය.

37. (1) මේ පනත යටතේ ප්‍රියාපදිංචි කරන ලද ඉඩම් කොටසකට අයිතිය පිළිබඳ නිමිකම්ක් හෝ වෙනත් සම්බන්ධතාවක් ඇත්තා වූ යම් කැනුණකු විසින්, නියමිත ගාස්තුව ගෙවීමෙන් පසු ඒ අයිතිය හෝ සම්බන්ධතාව සම්බන්ධයෙන් උචිත නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාගෙන් නිමිකම් සහතිකයක් ලබා ගත හැකි ය.

නිමිකම් සහතික.

(2) මේ පනතේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ඒ නිමිකම් සහතිකය ඒ සම්බන්ධතාවට ඇති නිමිකම් පිළිබඳ අවසානාන්තික සාක්ෂිය විය යුතු ය.

ලියාපදිංචි කරන ලද ඉඩම්කට අදාළ ගනුදෙනු

ලියාපදිංචි කරන ලද මේ මීට ඉඩම්කට සම්බන්ධතාව අත්කර ගෙන නොමැති බව.

38. මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද යම් ඉඩම් කොටසක් හෝ යම් සම්බන්ධතාවක් අත්කර ගන්නා කිසිදු තැනැත්තකුට, ඒ නීතිමය හෝ සම්බන්ධතාව මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද්දේ නම් මිස, ඒ නීතිමයට හෝ සම්බන්ධතාවට නීතිමය නොලැබිය යුතු ය.

අධිකාරීන් අදාළ ගනුදෙනු යම් පනතට අනුකූලව සිදුකළ යුතු බව.

39. මේ පනත යටතේ නීතිමය ලියාපදිංචි කර ඇති කිසිදු ඉඩම් කොටසක් හෝ එහිලා වූ යම් සම්බන්ධතාවක්, මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව හැර, පැවරීම හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම නොකළ යුතු අතර, අනාභිකාරීව සිදුකරනු ලබන පැමිණිලි කිරීමක් ම ගුණය විය යුතු ය.

ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සාධක පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළ තැන්පත් කාලය ගත වීම.

40. (1) මේ පනත යටතේ ඉඩම් කොටසක් සම්බන්ධතාව පැවරීම සඳහා වූ සාධක පත්‍රයක්, නීතිමය ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා නීතිමය රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත-

- (අ) ඒ යටතේ යම් සම්බන්ධතාවක් හෝ ප්‍රතිලාභයක් ඉල්ලා සිටින යම් තැනැත්තකු විසින් ;
- (ආ) එයින් බලපෑ යම් දේපළක් කෙරෙහි යම් සම්බන්ධතාවක් ඇති හෝ ඒ මත අයහාරයක් ඇති යම් තැනැත්තකු විසින් ; හෝ
- (ඇ) ඒ සාධක පත්‍රය ලියා සකසන කරන යම් පැවැත්මකු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා සාධක පත්‍රයක් ටිට් භාර්යා ගාස්තු කිරීමක් වේ නම්, ඒ ගාස්තු ද සමඟ සැපයුණු මගින් හෝ ආවරණයක් යටතේ හෝ ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

සෞභික්ෂ සේවක.

41. (1) ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන පැමිණිලි කිරීම සඳහා ම නීතිමය රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා ඒ සාධක පත්‍රය ඉදිරිපත් කරන ලද දිනය හා පැය වේලාව ද, ඒ සාධක පත්‍රය ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තා විසින් ඉල්ලා සිටිනු ලබන්නේ නම්, ඒ ඉදිරිපත් කිරීමේ මගින් වේලාව ද ඇතුළත් කරනු ලැබිය යුතු "සෞභික්ෂ සේවක" යයි කියනු ලබන සේවකත්, එක් එක් නීතිමය රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් කඩා ගනු ලැබිය යුතු අතර, ප්‍රතිබන්ධනය පිළිබඳ කරුණ සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට යොදුනු වේලාව, ලියාපදිංචි කිරීමේ වේලාව ලෙස ගණන් ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) කැපැල් මගින් හෝ ආවරණයක් යටතේ හෝ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීමක්, ඒ ඉල්ලීම අඩංගු කැපැල්ටුට විවෘත කිරීමට යෙදුණු වේලාවේ දී එා ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ රේ කැලකිය යුතු ය.

42. රෙජිස්ටරයේ පෙන්වුම් කෙරෙන ඉඩම් කොටසකට ඇති නිමිකම් හෝ ඉඩම් කොටසට අදාළ යම් සම්බන්ධතාවක් ඒ නිමිකමට හෝ සම්බන්ධතාවට අදාළ සාධන පත්‍රවල දින සහ රෙජිස්ටරයේ ඇතුළත් කරන ලද දිනය ගැන හොඳකො, ඒ සාධන පත්‍ර ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ අනුපිටිවෙල අනුව ඒ සාධන පත්‍ර ලියාපදිංචි කිරීමෙහි ලා පූර්වතාව ලැබිය යුතු ය.

පූර්වතා හා නිමිකම්.

43. (1) මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද ඉඩම් කොටසක නිමිකම් හෝ යම් සම්බන්ධතාවක් සම්බන්ධය කරන කුම සාධන පත්‍රයක්ම කන් කාර්ය සඳහා පියවීම ආකෘති පත්‍රයෙහි විය යුතු ය.

ඉඩම් කොටස් වලට අදාළ සාධන පත්‍රවල ආකෘතිය.

(2) මේ පනතෙහි (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ සකස් කරන ලද සාධන පත්‍ර ගනුදෙනුවේ පාර්ශ්වකරුවන් ද සාක්ෂිකරුවන් දෙදෙනෙකු විසින් අත්සන් කරනු ලැබ, ප්‍රසිද්ධ භාෂාකාරීත්වයකු විසින් සහ, රජයේ ඉඩමක් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවක දී ප්‍රසිද්ධ භාෂාකාරීත්වයකු විසින් හෝ යම් නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ මලය දෙන ලද රජයේ සිලධරයකු විසින් ලියා සහතික කරනු ලැබිය යුතු ය.

44. මේ පනත ප්‍රකාර සාධන පත්‍රයක් ලියා සහතික කරන ප්‍රසිද්ධ භාෂාකාරීත්වයකු විසින් -

ලියා සහතික කරන්නාගේ කාර්ය.

(අ) කමත් හොඳන්තා ගනුදෙනුවට පාර්ශ්වකරුවන් සහ සාක්ෂිකරුවන් කවරකුගේ හෝ අනන්‍යතාව පිළිබඳව ඔහුගේ නිල කැඳවුම්පත් හෝ ඔවුන්ගේ අනන්‍යතාව පිළිබඳව පැහැදිලි කරන වෙනත් යම් මාර්ගයක් අනුව විමසා බැලීමෙන් කමින කුමිමට පත් විය යුතු ය.

(ආ) ඉඩම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ ඇති ලේඛන විමසා බැලීමෙන් හෝ අදාළ නිමිකම් රෙජිස්ටරයේ උඩතොස්කේ විමසා බැලීමෙන් සාධන පත්‍රයට පාර්ශ්වකරුවන් වන කැපැල්කරුවන්ගේ කන්තුවකට පිළිබඳව කුමිමට පැවිය යුතු ය.

(ඇ) නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් නිකුත් කරන ලද සහතිකය නීතිකම් ලියපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයේ ඇති ලේඛන විමසා බැලීමෙන් ඉඩමේ අනන්‍යතාව සහ ඒ සාධන පත්‍රයෙහි සඳහන් නීතිකමේ තත්ත්වය පිළිබඳව, කමා පැහිමට පත් විය යුතු ය.

ලියා සහතික කළ සාධන පත්‍ර ලියා සහතික කරන්නා විසින් දින හයක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කළ යුතු බව.

45. (1) (අ) 44 වන වගන්තිය ප්‍රකාර ලියා සහතික කරන ලද යම් සාධන පත්‍රයක්, විකුණුම්කරුගේ නීතිකමට අදාළ නීතිකම් සහතික ද සමඟ, ලියා සහතික කරන්නා විසින්, එසේ සහතික කිරීමෙන් වැඩ කරන දින හතක් ඇතුළත, ඒ සාධන පත්‍රයෙහි සඳහන් ඉඩම් කොටස, 'ටි නිව්යෝ' නීතිකම් ටි ශ්‍රී බඳු යම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයකුගේ බලප්‍රදේශය ඇතුළත ද, ඒ බලප්‍රදේශයේ නීතිකම් ටි ශ්‍රී බඳු රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(ආ) ලියා සහතික කරන ලද සාධන පත්‍රය, නියමිත කාලය ඇතුළත ඉදිරිපත් කිරීම පැහැර හැරීම නියම කරනු ලැබ ඇති දේශීයයන් දුච්චම් ලැබිය යුතු වරදක් විය යුතු ය.

(2) නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ඔහු විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන පොත් පත්වල ඒ සාධන පත්‍රය ලැබුණු බවට ලේඛනයක කළ යුතු අතර, පහත දැක්වෙන කරුණු සම්බන්ධයෙන්, එනම්-

(අ) සාධන පත්‍රය මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූලව සකස් කට ඇති බව;

(ආ) ඉඩම් කොටස හඳුනාගෙන ඇති බවට හා නිවැරදිව විස්තර කර ඇති බවට සහ නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ රෙජිස්ට්‍රාර්වල ඇති ඒ ඉඩම් කොටසේ විස්තරයට අනුකූල වන බවට;

(ඇ) ඒ නීතිකම් හෝ සම්බන්ධතාව සම්පූර්ණය කරන තැනැත්තාට නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර් කාර්යාලයේ රෙජිස්ට්‍රාර්වල සිටින තොරතුරුවලට අනුව, ඒ සාධන පත්‍රය ලියා අත්සන් කිරීමට ගන්නාවූ කිසිවක් බවට;

(අ) සමර්පණය කරන ලද හෝ ක්‍රියා කරන ලද නීතිමය හෝ සම්බන්ධතාව, අර්ථ ව්‍යාකූල බවකින් තොරව හඳුනාගෙන ඇති බවට හා නීතිමය, රෙජිස්ට්‍රාර් කර්යාලයේ රෙජිස්ට්‍රාර් ලේඛනගත කර ඇති නීතිමය හෝ සම්බන්ධතාවට අනුකූල වන බවට

තමා සැලීමට පත් විය යුතු ය.

(3) ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා මේ පනත යටතේ වූ සියලු නියම ඉටු කර ඇති බවට නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාගේ මතය වන්නේ නම්, ඔහු විසින්, නියමිත ආකාරයට ඒ නීතිමය හෝ සම්බන්ධතාව ලියාපදිංචි කොට, ඒ නීතිමය හෝ සම්බන්ධතාවක් ඇති කරන්නා වූ හෝ පවරන්නා වූ සාධන පත්‍රය ද, විකුණුම්කරු විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද නීතිමය සහතිකය ද, අදාළ පාර්සල් ලිපියොනුවෙහි ගොනුකර, සාධන පත්‍රය ඉදිරිපත් කළ තැනැත්තාට නීතිමය සහතිකයක් නිකුත් කළ යුතු ය :

එසේ වුව ද, ඒ සාධන පත්‍රය බඳුන් හෝ උකස් සම්බන්ධයෙන් වන අවස්ථාවක, ඒ බඳුන් හෝ උකස්ව යොමු කිරීමක් කරන නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් පරණ නීතිමය සහතිකය මත කරන ලද පිටපත් කිරීමක් සමඟ ඒ පරණ නීතිමය සහතිකය ද, ඒ තැනැත්තා වෙත ආපසු භාරදෙනු ලැබිය යුතු ය. නීතිමය රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින්, ලියාපදිංචි කිරීම සම්පූර්ණ කළ ඉක්බිතිව ම, අලුත් සටහන් කිරීම සියල්ලම ඒකාබද්ධව වෙත දැනුම් දිය යුතු ය.

46. යම් අනාගත කාලයක දී යම් පිදවියක් පිදවීම මත හෝ යම් කොන්දේසියක් ඉටු කිරීම මත, ඉඩම් කොටසක් අලුතින්, යම් නීතිමයක් හෝ සම්බන්ධතාවක් සමර්පණය කරනු ලබන්නේ යයි කියනු ලබන යම් සාධන පත්‍රයක්, නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ලියාපදිංචි කරනු නොලැබිය යුතු ය :

නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් අනාගතයේ දී නීතිමය සමර්පණය කරන සාධන පත්‍රයක් ලියාපදිංචි නොකළ යුතු බව.

එසේ වුවද, ජීවිත භක්තියකට යටත්ව, කරනු ලබන නීතිමය පිළිබඳ සමර්පණයක්, ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා පිළිගනු ලැබිය යුතු ය.

(3) සභාධිපතය කැලැස්ම සහ කැඩුණු පිහිය ම ද සමඟ, සහතික කිරීම සඳහා, නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ඒ ඉල්ලීම් ඕනෑම අධිකාරීවරයා වෙත යොමු කළ යුතු ය.

51. සභාධිපතය පිළිරු, ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1973 අංක 11 දරන බද්ධ නිවාස අයිතිකම් පනතේ සහ මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල වන බවට ඕනෑම අධිකාරීවරයා කැණීමට පත් වූ විට, ඔහු විසින් ඒ පිළිරු ඕනෑම පිහිවරයා වෙතුවෙන් සහතික කළ යුතු අතර—

ඕනෑම අධිකාරීවරයා විසින් සභාධිපතය පිළිරු කොටු කිරීම.

(අ) නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා භාවිත කරන ලද කැඩුණු පිහියෙහි සුදුසු යොමු කිරීමක් කිරීමෙන් පසුව, සභාධිපතය පිළිවෙරු මුල් පිටපත කොටු කළ යුතු ය: කවද

(ආ) සභාධිපතය පිළිවෙරු අනුපිටපත සහ අයිතිකරුගේ ඉල්ලුම් පත්‍රය උචිත නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

52. ඉල්ලුම්පත්‍රය ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ 1973 අංක 11 දරන බද්ධ නිවාස අයිතිකම් පනතේ සහ මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල වන බවට නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා කැණීමකට පත්වන්නේ නම්, ඔහු විසින්—

සභාධිපතය කොටස් ලියාපදිංචි කරනු ලබන අතර.

(අ) සභාධිපතය පිළිවෙරු අනු පිටපත ඉඩම් කොටස් පිළිබඳ ලිපිකොටුවේ කොටු කරනු ලැබිය යුතු ය:

(ආ) සභාධිපතය පිළිවෙරු දැන්වීම ඇති එක් එක් සභාධිපතය කොටස් සම්බන්ධයෙන් ඉලක් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විවෘත කර, ඒ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා ඉඩම් කොටස ලියාපදිංචි කර ඇති රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාගේ සුදුසු අතුරු යොමු කිරීම් කළ යුතු ය:

(ඇ) ඉඩම් කොටසට අදාළ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයාගේ ඉඩම් පිළිබඳ කොටසේ, එහි අඩංගු ඉඩම්, පොදු දේපළකින් පමණක් සමන්විත වන බව, වාර්තා කළ යුතු ය:

(ඈ) බැඳීම් පිළිබඳ කොටසේ සභාධිපතය කොටස් සම්බන්ධයෙන් රෙජිස්ට්‍රාර්වර විවෘත කර ඇති බව, වාර්තා කළ යුතු ය:

(අ) ඒ සභාවල නොවන ලියාපදිංචි කර ඇති බවද, අදාළ රෙජිස්ටරවල යොමු අංක ද, ඉල්ලුම්කරුට දැනුම් දිය යුතු ය;

(ඊ) නියමිත ගාස්තු අයකර ගැනීමෙන් පසුව නීතිකම් සහතිකයක් නිකුත් කළ යුතු ය.

සාධන පත්‍ර රඳවා ගැනීම

සාධන පත්‍ර රඳවා ගැනීම හා විකාශ කිරීම.

53. (1) නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් කර ගන්නා ලද යම් සාධන පත්‍රයක්, එය රෙජිස්ටරයේ එවකට පවතින සටහනක් හඳුන්වා කරන කාල හා ඉන් පසුව අවුරුදු දහයක් ඉකුත් වන තෙක් නීතිකම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයෙහි රඳවා ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) ඉඩම් සොටසක නීතිකම්කරු හෝ සම්බන්ධතාවකට අදාළ රෙජිස්ටරයේ සටහනක් අභිභවනය වී ඇති හෝ, බලාත්මකව පැවතීම අවසාන වී ඇති අවස්ථාවක නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ඒ සටහනට කෙලින්, රෙජිස්ටරයේ ඒ බවට වූ සටහනක් කළ යුතු ය.

(3) අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් රහිත අනුප්‍රාප්තික අවස්ථාවල දී රෙජිස්ටරයේ සටහනක් අභිභවනය වීමෙන් හෝ බලාත්මකව පැවතීම අවසාන වීමෙන් පසුව අවුරුදු දහයක් ඉකුත් වූ විට, ඒ සටහන හඳුන්වා කළ යම් සාධන පත්‍රයක් නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් නියමිත ආකාරයෙන් විනාශ කර රෙජිස්ට්‍රාරයෙහි ඒ බවට සටහනක් කළ යුතු ය.

නීතිකම් ප්‍රේමණය කිරීම

අන්තිම කැමැති පත්‍රය එවැනි සියළු අනුව ලියා අත්සන් කරන ලද සාධන පත්‍ර ලියාපදිංචි කිරීම.

54. (1) ලියාපදිංචි අයිතිකරුවකු, අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් කඩා මියගිය අවස්ථාවක, අන්තිම කැමැති පත්‍රය පිළිබඳ ප්‍රකාශව බල පත්‍රය ප්‍රදානය සහ අන්තිම කැමැති පත්‍රය ප්‍රකාශ, ප්‍ර-10 අත්සන් කරන ලද යම් සාධන පත්‍රයක්, මේ පනතේ විධිවිධාන අනුව ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා නීතිකම් රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබිය හැකි, ඉඩම් සොටසක නියමිත අවම ප්‍රමාණයට වඩා ප්‍රමාණයෙන් කුඩා වූ, නොබෙදු සොටසක හෝ බෙදු සොටසක, කැනැන්කතු අයිතිකරුවකු කරන අන්තිම කැමැති පත්‍රයක ඇති යම් විධිවිධානයකට තීරණය බලපෑමක් නොපිහිටිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ සඳහන් අන්තිම කැමති පත්‍රයක විධිවිධානවලට අනුකූලව සම්බන්ධයෙන් ඉල්ලුම්පත්‍රයක් ගොනුකර හෝ සිල්ලු කර ඇත්තේ යම් අධිකරණයක ද, ඒ අධිකරණය විසින් ඒ ඉඩම් කොටසට කරන කරන නීතිකම්පාත්තන් අතර, ඒ ඉඩම් කොටස විකුණන ලෙස ආඥා කරනු ලැබිය යුතු ය.

(4) 29 වන සහ 30 වන වගන්තිවල විධිවිධාන, අන්තිම කැමති පත්‍රයක් සහිත අනුප්‍රාප්තිය පිළිබඳව වූ අධිකරණ නඩු කටයුතුවල දී අදාළ විය යුතු ය.

55. (1) ලියාපදිංචි අයිතිකරුවකු අන්තිම කැමති පත්‍රයක් නොපවසා මියගියහොත්, සම්බන්ධතාවක් ඇති යම් පාර්ශ්වකරුවකු විසින් ඒ ලියාපදිංචි අයිතිකරුගේ මරණය පිළිබඳව, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා වෙත දැනුම් දිය හැකි ය.

ලියාපදිංචි අයිතිකරු අන්තිම කැමති පත්‍රයක් නොපවසා මියගිය විට.

(2) එසේ දැනුම් දෙනු ලැබූ විට, නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා ඒ මියගිය කැතෑන්තාගේ නමට ලියාපදිංචි කර ඇති ඉඩම් කොටසට නීතිකම්පාත්තන් කැඳවමින් නියමිත ආකාරයේ වූ දැන්වීමක් පළ කළ යුතු ය.

(3) අන්තිම කැමති පත්‍රයක් රහිත අනුප්‍රාප්තික අවස්ථාවල දී නීතිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් නීතිකම්පාත්තන් කැඳවීම කෙරෙහි මේ පනතේ 13, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 සහ 27 වන වගන්තිවල විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

56. (1) යම් නීතියක් යටතේ කරන ලද හෝ නිකුත් කරන ලද යම් ආඥාවක් හෝ විකිණීමේ සහතිකයක් ප්‍රකාර යම් කැතෑන්තාකු මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද යම් ඉඩම් කොටසක අයිතිකරු වී හෝ යම් ඉඩම් කොටසක සම්බන්ධතාවක් අත්කරගෙන ඇති අවස්ථාවක, නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ඔහුට අවශ්‍ය යම් සාක්ෂි මගින් කහවුරු කරනු ලැබ, ඒ කැතෑන්තා විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත, ඒ කැතෑන්තා ඒ ඉඩම් කොටසේ යාත් ඒ ඉඩම් කොටසේ යම් සම්බන්ධතාවක අයිතිකරු වශයෙන් ලියාපදිංචි කරනු ලැබිය යුතු ය.

අයිතිය ලියාපදිංචි කිරීම.

(2) යම් අධිකරණ ආඥාවක් ප්‍රකාර අයිතිකරුවකු වශයෙන් ක්‍රියා කිරීමට යම් කැතෑන්තාකු නීතිකම් ලබන අවස්ථාවක, ඒ පිළිබඳව නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා සෑහීමට පත්වන පරිදි කහවුරු කරන ලියවිලි ද සමඟ තත් කාර්යය සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ විට, නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් ඒ කැතෑන්තා ඒ තත්වයෙහි ලා ලියාපදිංචි කරනු ලැබිය යුතු ය.

සාමාන්‍ය විධිවිධාන

සාමාන්‍යමය
ආදාපනත මේ
පනත යටතේ
ලියාපදිංචි කරන
ලද ඉඩම්
සොටස්වලට
අදාළ නොවිය
යුතු බව.

57. මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද, පරම් අයිතියේ ප්‍රථම ප-තියේ නීතිකමත් හෝ අයිතියේ දෙවන ප-තියේ නීතිකමත් සහිත ඉඩම් සොටස්වලට හෝ ඉඩම් සොටසක සම්බන්ධතාවලට (68 වන අධිකාරය වූ) සාලාවරෝධ ආඥාපනත අදාළ නොවිය යුතු ය.

නිවැරදි කිරීම සහ
භාහිරුණය කිරීම.

58. නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා විසින් පනත දැක්වෙන අවස්ථාවල දී එනම්-

(1) නීතිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයාගේ නියමයක් මත

(අ) යම් අයිතිකරුවකුගේ සම්බන්ධතාවලට වැදගත් ආකාරයකින් බලපෑමක් නොවන වැරදි හෝ අක්ෂරවලින් සොයාගනු ලැබූ අවස්ථාවක;

(ආ) නැවත මැණීමක් මත මිනුම්පතිවරයා විසින් සහතික කරන ලද පරිදි, රෙජිස්ට්‍රාර්ගේ ඇතුළත් විස්තර ප-සෝධනය කිරීම අවශ්‍ය වන අවස්ථාවක, ඒ ප-සෝධනය සෑදෙමින් සම්බන්ධතාවක් ඇති බවට හෝ ඒ ප-සෝධනයෙන් බලපෑමට ලක්වීමට ඉඩ ඇති බවට ඒ රෙජිස්ට්‍රාර්ගෙහි පෙන්නුම් වන සියලු කැනුණක් වෙත දැන්වීම් කිරීමෙන් පසුව, සහ ඒ මත ලිපිකරුන්ගේ දැන්වීම් කැඳවීමෙන් පසුව ;

(ඇ) (110 වන අධිකාරය වූ) උපදැන්වන සහ මරණ ලියාපදිංචි කිරීමේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ ලියාපදිංචි අයිතිකරුගේ නම වෙනස් කර ඇති බවට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කර ඇති විට ;

(2) ඒ රෙජිස්ට්‍රාර්ගේ බෑ වගන්තිය යටතේ නිවැරදි කරන ලෙස අධිකරණය විසින් කරන ලද ආඥාවක් මත

මේ පනත යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන රෙජිස්ට්‍රාර් සහ වෙනත් වාර්තා නිවැරදි කරනු ලැබිය හැකි ය.

අධිකරණය විසින්
නිවැරදි කරන ලෙස
ආදා කරනු ලබන
අවස්ථා.

59. 60 වන වගන්තියට යටත්ව, යම් ලියාපදිංචි කිරීමක් ව-වාචනේ ලබා ගෙන ඇති බවට අධිකරණයක් තෘප්තිමත් පත්වන අවස්ථාවක, රෙජිස්ට්‍රාර්ගේ නිවැරදි කරන ලෙස අධිකරණය විසින් ආදා කළ හැකි ය .

එසේ වුවද, සන්නයයේ සිටින සහ ඉඩම් කොටසෙහි හෝ එහි සම්බන්ධතාව වටිනා ප්‍රතිස්ථාවක් සඳහා අත්කර ගෙන ඇති ලියාපදිංචි අයිතිකරුවකුගේ නීතිකමට බලපාන පරිදි රෙජිස්ටරය නිවැරදි කරන ලෙස, අධිකරණය විසින්, ඒ අයිතිකරු ඒ වංචාවට පාර්ශ්වකරුවකු වූයේ නම් එස, ආඥා නොකළ යුතු ය.

60. (1) (අ) මේ පනත යටතේ අධිකරණය විසින් කරන ලද ආඥාවක් අනුව රෙජිස්ටරයේ යම් නිවැරදි කිරීමක් : හෝ

පාඩු හෝ අලාභ දැරීමට සිදු වූ කැනුණක භාතිකරණයක් කළ යුතු බව.

(ආ) 59 වන වගන්තිය යටතේ අධිකරණය විසින් කරන ලද ආඥාවක් අනුව රෙජිස්ටරය නිවැරදි නොකිරීම

හේතුවෙන් පාඩු හෝ අලාභ දැරීමට සිදු වූ හෝ අගතියට පත් යම් කැනුණක, අධිකරණය විසින් කරනු ලබන ආඥාවක් මත, රක්ෂණ අරමුදලින් ආණ්ඩුව විසින් භාතිකරණය කරනු ලැබීමට නීතිකම ලැබිය යුතු ය.

(2) 59 වන වගන්තිය යටතේ පදනමක් යම් වංචාවක් නම් විසින් ම සිදු කර ඇති හෝ යම් වංචාවක් සිදු කිරීමෙහි ලා සැලකිය යුතු ආකාරයකින් දායක වී ඇති හෝ ඒ වංචාව සිදුකර ඇති හෝ සිදු කිරීමෙහි ලා සැලකිය යුතු ආකාරයකින් දායක වී ඇති කැනුණකගෙන් ස්වකීය නීතිකම ලබා ගන්නා යම් කැනුණකුට, මේ පනත යටතේ භාතිකරණය කිරීම වගයෙන් මුදල් කිසිවක් ගෙවනු නොලැබිය යුතු ය.

(3) යම් ඉඩම් කොටසක නීතිකම හෝ යම් ඉඩම් කොටසකට ඇති සම්බන්ධතාව අහිමිවීම හේතුවෙන්, භාතිකරණය කිරීම වගයෙන් යම් මුදලක් ප්‍රදානය කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ මුදල-

(අ) ලෙගනය නිවැරදි කරනු ලැබූ යම් අවස්ථාවක, නිවැරදි කිරීමට පෙරාතුව ම පැවති ඒ ඉඩම් කොටසේ හෝ ඉඩම් කොටසේ සම්බන්ධතාවේ වෙනස්වීමක් වටිනාකම;

(ආ) රෙජිස්ටරය නිවැරදි කරනු නොලැබූ අවස්ථාවක ඒ සම්බන්ධතාවට අදාළ සටහන රෙජිස්ටරයේ ඇතුළත් කළ අවස්ථාවේ දී පැවති ඒ ඉඩම් කොටසේ හෝ ඉඩම් කොටසේ සම්බන්ධතාවේ වෙනස්වීමක් වටිනාකම

නොගුණ්ඵලීය යුතු ය.

(4) භාගිපුරණය කිරීම වශයෙන් යම් මුදලක් ප්‍රදානය කර ඇති අවස්ථාවක, ලඝු කාර්ය පටිපාටිය අනුව අධිකරණය වෙත කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා විසින්, ජාතික වංචාව හෝ නොසැලකිලිමත් භාවය නිසා පාඩුව පිදුණු ඇති හෝ පාඩුව පිදුණිරීමේ ලා සැලකිය යුතු ආකාරයකින් දායක වී ඇති යම් කැනුණකුගෙන් එසේ ප්‍රදානය කරන ලද මුදල අයකර ගනු ලැබිය හැකි ය.

ඉඩම් ප්‍රමාණයේ යම් අසාධකයක් හෝ උණකොටක් මත භාගිපුරණය කෙරීමට නොහැකි බව.

61. මනුෂ්‍යවරයා විසින් සහතික කරන ලද ඉඩමේ ප්‍රමාණයේ හෝ ඉඩමේ මෑතීම් යම් අසාධකයක් හෝ උණකොටක් හේතුකොටගෙන භාගිපුරණය කිරීම සඳහා කිසිම හිමිකම්පෑමක් උද්ගත නොවිය යුතු ය.

රක්ෂණ අරමුදල.

62. (1) ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ අධිකරණය යටතේ හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා විසින් කළමනාකරණය කළ යුතු රක්ෂණ අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

(2) රක්ෂණ අරමුදලට අමාත්‍යවරයා විසින් නියම කරනු ලැබූ මේ පනත යටතේ අය කරනු ලබන ගාස්තු බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

(3) 58 වන වගන්තිය යටතේ භාගිපුරණය කිරීම සඳහා වූ සියලු ගෙවීම් අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

බෙදුම් නඩු පනත අදාළ නොවිය යුතු බව.

63. පරම් අයිතියේ ප්‍රථම පාඨයේ හිමිකරුන් හෝ අයිතිය පිළිබඳ දෙවන පාඨයේ හිමිකරුන් සහිතව මේ පනත යටතේ ලියාපදිංචි කරන ලද යම් ඉඩම් කොටසක බෙදුම් නඩු පනත අදාළ නොවිය යුතු ය.

දැරී.

64. මේ පනත යටතේ ජාතික කර්තව්‍ය ඉටු කිරීමේ දී මනුෂ්‍යවරයා, හිමිකම් නිවැරදි කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා හෝ හිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා හෝ ඔවුන්ගේ සහායකයන් හෝ නියෝජිතයන් දැන දැනම නොමත යවන හෝ රචවන යම් කැනුණකු වරදට වරදකරු විය යුතු අතර, මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු විසින් පවත්වනු ලබන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී එක් අවුරුද්දක් නොඉක්මවන කාලයක් සඳහාදායකයන් එක් ආකාරක වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ රුපියල් පන්දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම හා දඩය යන ද්විවිධ දඬුවම් දෙකට ම හෝ ඒ කැනුණකා යටත් විය යුතු ය.

65. (අ) යම් උධානයක් හෝ වෙනත් ලේඛනයක් වංචනික ලෙස නිකුත් කරන හෝ සාදන හෝ නිකුත් කිරීම හෝ පැදීම වංචනික ලෙස සලසා ගන්නා හෝ මේ පනත යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන යම් රෙජිස්ටරයක් හෝ වෙනත් ලේඛනයක් වංචනික ලෙස ලියාපදිංචි කිරීම සිදු කරන හෝ යම් රෙජිස්ටරයක් හෝ වෙනත් ලේඛනයක් මකා දැමීම හෝ වෙනත් කිරීම සිදු කරන : හෝ

රෙජිස්ටර
සම්බන්ධයෙන් වූ
වැරදි

(ආ) ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයකින් මේ පනත යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන යම් රෙජිස්ටරයක් හෝ යම් රෙජිස්ටරයක් යම් කොටසක් හෝ ඒ ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්යාලයෙහි ගොනු කර ඇති යම් සාධන පත්‍රයක් වංචනික ලෙස ඉවත් කරන : හෝ

(ඇ) වැරදි යම් රෙජිස්ටරයක් හෝ වාර්තාවෙහි ගොනු කර ඇති සාධන පත්‍රයක් මත හෝ තුළ යම් විකෘති කිරීමක්, මකා දැමීමක් හෝ විරූපි කිරීමක්, බලය නොලත් ඇතුළත් කිරීමක් හෝ වෙනත් කිරීමක් සිදු කිරීමට වංචනික ලෙස සලස්වන

යම් කැනුණකු වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, මනෝක්‍රාන්තවරයකු විසින් පවත්වනු ලබන ලක්ෂ්‍ය නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු තුනක් නොඉක්මවන කාලයක් තුළදී දෙපාර්තමේන්තු එන් ආකාරයක් වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමකට හෝ රුපියල් පහළොස් දහසක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ ඒ බන්ධනාගාරගත කිරීම හා දඩය යන දඬුවම් දෙකටම හෝ ඒ කැනුණකා යටත් විය යුතු ය.

66. යම් පනත යටතේ සාදනු ලබන විවිධ නියෝගව සඳහන් ගාස්තු ඒ ගාස්තු අදාළ වන කාරණා සඳහා ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

ගාස්තු

67. (1) අමාත්‍යවරයා විසින් සාමාන්‍යයෙන් මේ පනතේ ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හා විධිවිධාන බලගැන්වීමේ කාර්යය සඳහා ද, නියමිත යයි මේ පනතින් නියම කරන ලද යම් කාරණයක් සඳහා ද, මේ පනත බලාත්මක කිරීමෙහි ලා පිළිපදි ය යුතු කාර්ය පටිපාටිය හා පිළිවෙත් සඳහා ද නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

නියෝග

(2) ඉහත දැක්වෙන විධිවිධානවල ව්‍යාජකියාව හානියක් නොමැතිව-

- (අ) සමහි මණ්ඩල සත් කිරීම සහ ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ කාර්ය පටිපාටිය :
- (ආ) හිමිකම්පෑම් පිළිබඳව විමර්ශන පැවැත්වීම :
- (ඇ) ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීම සහ නැවත වෙන් කර දීම සඳහා වූ කාර්ය පටිපාටි :
- (ඈ) අවම ආර්ථික ඒකකවල ප්‍රමාණය :
- (ඉ) මේ පනත යටතේ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම :
- (ඊ) රක්ෂණ අරමුදල පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය :
- (උ) මේ පනතේ කාර්ය සඳහා අවශ්‍ය ආකෘති පත්‍ර : සහ
- (ඌ) මේ පනත යටතේ ගෙවිය යුතු කාන්තු

සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍යවරයා විසින් නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.

(3) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන පෑම් නියෝගයක් ම හැට්ටි පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර, එය එසේ පළ කරනු ලැබූ දිනයේ සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(4) පෑම් නියෝගයක් ම එය හැට්ටි පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි පහසු ඉක්මණින් අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ යම් නියෝගයක් එහි අනුමතයේ දිනයේ සිට එහෙත් එය යටතේ කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් හානියක් නොමැතිව, පරිවර්තන කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) අමාත්‍යවරයා විසින් සාදන ලද යම් නියෝගයක්, එසේ පරිවර්තන කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලබන දිනට පිළිබඳ නිවේදනයක් හැට්ටි පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු ය.

88. (1) යම් රාජ්‍ය ආයතනයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින්, ඒ රාජ්‍ය ආයතනයේ හෝ පළාත් පාලන ආයතනයේ ක්‍රම සැලසුම් පරිපාලනය සහ වෙනත් කටයුතු සඳහා භාවිත කිරීම පිණිස මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන රෙජිස්ටර් ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි අතර, ඒ රාජ්‍ය ආයතනයට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයට ඒ රෙජිස්ටර්වලට ප්‍රවේශයක් ලබා ගත හැකි ය.

විවිධ කරුණු

(2) මේ පනත යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ලේඛනවල ලියාපදිංචි කර ඇති ඉඩම් සඳහා යම් රාජ්‍ය ආයතනයට හෝ පළාත් පාලන ආයතනයට අයවීමට ඇති හෙවිම් පිළිබඳ විස්තර, ඒ රෙජිස්ටර්වල ඇතුළත් කරන ලෙස ඒ රාජ්‍ය ආයතනය හෝ පළාත් පාලන ආයතනය විසින් නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයාගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි අතර, ඒ අනුව, නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ භාරකරු නියමිත ආකාරයෙන් නිමිකම් රෙජිස්ටර්වල වාර්තා කිරීමට පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලබන රෙජිස්ටර්වල ඉඩමේ ස්වභාවික වස්තූන්ට හා ඉඩමේ කර ඇති යම් සංවර්ධනයකට සහ යම් පරිවහනාචකට අදාළ විස්තර ඇතුළත් කරන ලෙස, යම් රජයේ ආයතනයක් හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක් විසින් නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා ගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය. එවැනි ඉල්ලීමක් ලැබුණ විට නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා විසින් ඒ භාරකරු නිමිකම් රෙජිස්ටරයේ නියමිත ආකාරයෙන් වාර්තා කිරීමට සැලැස්විය යුතු ය.

89. (1) ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින් අමාත්‍යවරයා විසින් නිමිකම් රෙජිස්ටර පිළියෙල කරනු ලැබ ඇති යම් ප්‍රදේශයක් ඉඩම් ආකාරයට කිරීමේ සහ පැවස යටත් කිරීමේ කාර්ය පටිපාටි ලියාපදිංචි වන ප්‍රදේශයක් ඇතුළත පිහිටි ප්‍රදේශයක් බව ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය හැකි ය.

ඉඩම් ආකාරයට කිරීම

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ දැන්වීමක් පළ කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින්, ඒ දැන්වීමේ සඳහන් ප්‍රදේශවල, මේ පනත යටතේ සාදන ලද නියෝගය අනුව, ඉඩම් ඒකාබද්ධ කිරීමේ සහ නැවත වෙන්කරැදීමේ කාර්ය පටිපාටි හඳුන්වාදීමට පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

අලං ආරම්භ
ඒක පිළිබඳ
ප්‍රතිපත්තිය අදාළ
වන ප්‍රදේශ ප්‍රකාශ
කරන දැන්වීම.

70. (1) ගැටළු පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන දැන්වීමක් මගින් අනුකරණයා විසින් නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ටර සකස් කරනු ලැබ ඇති ප්‍රදේශයක්, අවම ආරම්භ ඉඩම් කොටස් ඒකක පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය අදාළ විය යුතු ප්‍රදේශයක් වශයෙන් ප්‍රකාශ කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) ඉහත (1) වන උපවගන්තිය අනුව දැන්වීමක් පළ කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයා විසින් මේ පනත යටතේ සාදන ලද නියෝගවලට අනුකූලව කාර්ය පටිපාටි හඳුන්වාදීම සඳහා පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

පවිත්‍රයක යන්ත්‍ර
හා යුක්තය සේවා
පවිත්‍ර කිරීමේ
පාදනම නාවක
විධි.

71. මේ පනත යටතේ යම් රෙජිස්ටර හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා පරිගණක යන්ත්‍ර හා මිනිසුන් සේවා පවිත්‍ර කිරීමේ පනසුකම් යොදා ගනු ලැබිය හැකි ය.

හසු පැවරීමෙන්
ආරක්ෂාව.

72. මේ පනත යටතේ ස්වකීය බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී හෝ කාර්ය ඉටු කිරීමේ දී, නිමිකම් නිරවුල් කිරීමේ කොමසාරිස්වරයාගේ, මිනුම්පතිවරයාගේ හෝ නිමිකම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයාගේ දෙපාර්තමේන්තුවල යම් නිලධාරියකු හෝ සේවා නියුක්තයකු විසින් සඳහා වශයෙන් කරන ලද හෝ කරන ලදැයි කියනු ලබන යම් ක්‍රියාවක් සම්බන්ධයෙන්, ඒ නිලධාරියාට හෝ සේවා නියුක්තයාට විරුද්ධව කිසිම පිටිල් හෝ අපරාධ නඩුවක් පවරනු නොලැබිය යුතු ය.

වෙනත් නීති සහ
ගැටළු.

73. වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පවතුණිව කුමක් සඳහන්ව ඇත් ද, මේ පනතේ විධිවිධාන බලපැවැත්විය යුතු අතර, මේ පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් නීතියක් අතර යම් ගැටුමක් හෝ අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට මේ පනතේ විධිවිධාන ඒ වෙනත් නීතිය අභිබවා බලපැවැත්විය යුතු ය.

අනුකූලතාවක්
ඇති වූ විට,
පි-හල හාහා
පාඨය
බලපැවැත්විය යුතු
ය.

74. මේ පනතේ පි-හල සහ දෙමළ හාහා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් ඇතිවුවහොත්, එවිට, පි-හල හාහා පාඨය බලපැවැත්විය යුතු ය.

75. පද සම්බන්ධයෙන් අනන්තරවයන් අවශ්‍ය වුවහොත් මි. අර්ථ නිරූපණය මේ සහනෙහි-

"සාධන පත්‍රය" යන්නෙන්, යම් ඉඩම් කොටසක නීතිමය හෝ එහි සම්බන්ධතා සම්බන්ධයෙන් නිර්මාණය කිරීමේ බලතල ඇති නියමිත ආකාරයේ යම් ලේඛනයක් අදහස් වේ :

"ඉඩම් කොටසක් හෙරෙහි සම්බන්ධතාව" යන්නෙන්, 'යම් ඉඩම් කොටසක සම්පූර්ණ අයිතියට වඩා අඩු යම් සම්බන්ධතාවක් අදහස් වන අතර, එයට යම් පරිච්ඡේදයක් හෝ ඒ ඉඩම් කොටස විෂයයෙහි බැඳීමක් ඇතුළත් වේ :

"ඉඩම" යන්නට, ජලයෙන් පිරුණු ඉඩමක් සහ යම් ඉඩමකින් උද්‍යානවන යම් ප්‍රතිලාභයක්, පොළොවට සම්බන්ධ හෝ පොළොවට ස්ථිරව සවි කර ඇති සියලු දේ ඇතුළත් වේ;

"බලපලක් වෙන්දේසිකරු" යන්නෙන්, (109 වන අධිකාරය දු) වෙන්දේසිකරුවන්ගේ හා කැට්ටිකරුවන්ගේ ආඥා සහන යටතේ බලපලක් වෙන්දේසිකරුවකු අදහස් වේ;

"අමාත්‍යවරයා" යන්නෙන්, ඉඩම් පිළිබඳ විෂයය පවරනු ලැබ ඇති අමාත්‍යවරයා අදහස් වේ;

"අයිතිකරු" යන්නෙන්-

(අ) එය ඉඩම් කොටසක් සම්බන්ධයෙන් යෙදෙන විට, එහි අයිතිකරු ලෙස නීතිමය රෙජිස්ටරයේ නම් කර ඇති කැනුණකා : සහ

(ආ) එය ඉඩම් කොටසකට ඇති සම්බන්ධතාව සම්බන්ධයෙන් යෙදෙන විට, ඒ සම්බන්ධතාව නීතිමය රෙජිස්ටරයේ ලියාපදිංචි කරනු ලැබ ඇත්තේ යම් කැනුණකුගේ නමින් ද, ඒ කැනුණකා

ඉන් අදහස් වේ:

"ඉඩම් කොටස" යන්නෙන් කැඩැස්තර සිතියමේ වෙනම රූප රේඛනය කර ඇති ඉඩම් ප්‍රදේශයක් අදහස් වේ;

"නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර් ජනරාල්වරයා" යන්නට, යම් නියෝජ්‍ය හෝ සහකාර නීතිමය පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්

පනරාලවරයකු ඇතුළත් වේ:

"නිමිතම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයා" යන්නෙන්, මේ පනත යටතේ නිමිතම් පිළිබඳ රෙජිස්ට්‍රාර්වරයකු ලෙස පත් කරන ලද යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ;

"ලියාපදිංචි කළ ඉඩම් කොටස" යන්නෙන් මේ පනත යටතේ නිමිතම් ලියාපදිංචි කරනු ලැබුවේ යම් ඉඩම් කොටසක ද, ඒ ඉඩම් කොටස අදහස් වේ;

"පරාමකාව" යන්නෙන්, වෙනත් තැනැත්තකුට අයත් ඉඩම් කොටස විෂයෙහි යම් තැනැත්තකු විසින්, කුක්කි විඳින යම් අයිතිවාසිකමක් අදහස් වේ;

"මිත්‍රම්පතිවරයා" යන්නෙන්, ශ්‍රී ලංකාවේ මිත්‍රම්පතිවරයා ලෙස පත් කරන ලද නිලධරයා හෝ ලියවිල්ලකින් වූ පත් කිරීමේ ලිපියක, ඒ පත් කිරීමේ ලිපියේ නිශ්චිතව සඳහන් ප්‍රමාණයට මේ පනතේ කාර්යය සඳහා ඔහු වෙනුවෙන් සුදා කිරීම පිණිස පත් කරන ලද වෙනත් යම් නිලධරයකු අදහස් වේ;

"මිත්‍රම් අධිකාරීවරයා" යන්නෙන්, මිත්‍රම්පති දෙපාර්තමේන්තුවේ මිත්‍රම් අධිකාරීවරයකුගේ කර්තව්‍ය ඉටු කරන යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ;

"නිමිතම් රෙජිස්ට්‍රාර්" යන්නෙන්, මේ පනතේ විධිවිධාන යටතේ පවත්වා ගෙන යනු ලබන නිමිතම් රෙජිස්ට්‍රාර් අදහස් වේ.